

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Solbærknopudvikling den 29. marts på Årslev (Fotograf Kim Nielsen, AU-Food). Ben Lomond til venstre og Ben Alder til højre. De er lige langt fremme i udviklingen. Stevnsbær knopperne er begyndt at strække sig. Helt til højre foto fra Årslev den 29. marts (Fotograf Kim Nielsen, AU-Food).

Aktuelt

Efter en lang kølig periode, hvor udviklingen er gået langsomt, loves der varmt vejr de næste par dage. Derefter lover DMI ustabil og nogenlunde normale temperaturer for årstiden.

Der er knopbrydning i nogle solbærsorter og både blommer og surkirsebær er meget tæt på knopbrydning. Knopperne har strukket sig, så det grønne kan ses.

Jordtemperaturen

Kan følges på [Tjek jordtemperaturen i dit lokalområde \(landbrugsinfo.dk\)](https://landbrugsinfo.dk).

Risiko for frost i blomstringen og forebyggelse

Jo tidligere blomstring jo større risiko for frost og frostskafer i blomstringen. Forebyggelse af frost kan foregå ved at have sort jord under træer og buske. Sort jord afgiver mere varme end plantedækket jord. Det er også godt, hvis jorden er våd. Våd jord udstråler mere varme. Så vanding inden frostnætter er en god ide. Dernæst kan frosten forebygges ved at sætte luften i bevægelse eller ved at opvarme luften ved afbrænding.

Frost og frostbeskyttelse, med fokus på kernefrugt

Blomstring og frygt for nattefrost står for døren. Online seminar om frost og frostbeskyttelse bliver afholdt onsdag 7. april 2021 kl. 19.30-21.00.

Emner på mødet er: Hvordan opstår nattefrost? Målemetoder, følsomhed, jordens indflydelse, tiltag og metoder til forebyggelse af frostskafer.

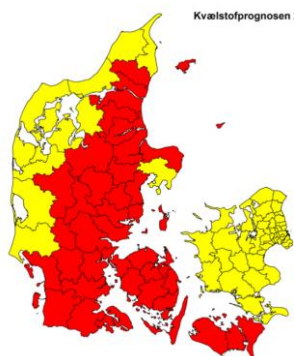
Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Se mere i vedhæftede program, hvor der også findes oplysninger om pris og tilmelding.

Kvælstofprognosen for 2021

Tørt efterårs- og vintervejr i 2020 har medført, at der er mere kvælstof tilgængeligt i jorden end normalt. Se på et kort, hvad prognosen betyder for dig i den kommende vækstsæson.

Afvigelse, kg N pr. ha

Område	Grovsand	Finsand	Sandet_lerjord	Lerjord	Humusjord
	JB 1 og 3	JB 2 og 4	JB 5 og 6	JB 7-9	JB 11
A	0	-10	-15	-15	0
B	0	-10	-5	-5	0

[Se, hvad kvælstofprognosen er i din kommune i en pdf-fil](#)

[Se, hvad kvælstofprognosen er i din kommune i en excel-fil](#)

Regler og lovstof

Indberetninger 2021

- Frist for indberetning af gødningsregnskab og sprøjtejournalindberetning er den 31. marts.
- Frist for fællesskema og gødningskvote- og efterafgrødeskema er den 16. april.

I HortiAdvice tilbyder vi udarbejdelse af disse indberetninger, samt overdragelse af betalingsrettigheder.

Hvis du ønsker vores hjælp til udførelse af disse opgaver, så kontakt konsulent Paw Helms på mail pahe@hortiadvise.dk, eller på mobil 20 25 64 94.

IPM skema

Miljøstyrelsen har udsendt besked personligt til landmænd om et IPM skema, der skal udfyldes online. Det skal udfyldes første gang inden 31. marts 2021.

[Landmænd og gartnere skal udfylde IPM-skema for at begrænse brugen af sprøjtemidler \(mst.dk\)](#)

[Nyt skema giver svar om din IPM indsats \(landbrugsinfo.dk\)](#)

Nyt om økologi

Millioner på vej til plantebaseret kost

Plantebaserede fødevarer skal blive en dansk styrkeposition de kommende år. Derfor afsætter regeringen og dens støttepartier 20 millioner kroner til økologiske, plantebaserede projekter.

[Se nyheden på hjemmesiden](#)

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Nyt om kemi

Sprøjteopdateringskursus

HortiAdvice afholder sprøjteopdateringskursus for frugt, bær og grønsager d. 14. april kl. 08.30 – 16.00 på Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV. De praktiske forhold omkring aflæggelse af møde tilrettelægges, så covid-situationen bliver imødekommet. Programmet forventes klart i uge 13. Tag kontakt til Tine A. Jensen (TAJ@hortiadvise.dk) hvis du vil deltage eller modtage programmet.

Syn af sprøjten og tjek af sprøjterummet

Har du spørgsmål om syn af sprøjter eller ønsker at bestille syn af sprøjten og tjek af sprøjterummet, kan du kontakte Niels Enggaard Klausen på 29170496.

Erfagrunder, som tilbydes 2021

Online møder og nyhedsbrev om blomster 2021

I år tilbyder vi en række kortere online møder som en slags ERFA gruppe, der handler om blomster. Møderne vil blive kombineret med et online nyhedsbrev. De online møder vil foregå i TEAMS og det første møde ligge i starten af april før blomstringen. Dernæst planlægges et møde til efter frugtsætning og et igen efter høst. Nyhedsbrevet vil bestå af både 6-8 nyhedsbreve samt eventuelle løbende små korte nyheder med aktuelle emner. Nyheder vil blive lagt op i en lukket gruppe på HortiAdvice's facebook side, som vil blive oprettet specifikt for gruppen. Her vil det efterfølgende nyheder være muligt at kommentere og stille opfølgende spørgsmål.

Prisen for deltagelse er 850 kr.

Tilmelding til denne erfagruppe (navn, tlf. nr. og e-mail) kan ske til Helle Mathiasen på hmat@hortiadvise.dk eller på tlf. 40144095.

Økologisk og konventionel buskfrugt - landsdækkende

De to sidste år har vi kørt en landsdækkende erfagruppe for buskfrugtavlere. Erfagruppen er for både konventionelle og økologiske avlere og avlere under omlægning til økologi. Dette gentager vi i 2021. Alle er velkomne. Der bliver 4 halve kursusdage med opstart omkring 15 april. Der er i kurset hovedvægt på solbær, ribs og stikkelsbær. Kurset handler overordnet om dyrkningspraksis og optimering af produktion i forhold til en reduceret behandlingsplan og/eller anvendelse af økologiske midler, alle aktuelle emner tages op på møderne i marken. Kurset vil blive oprettet som et landsdækkende AMU-kursus.

Hvis du er interesseret, vil jeg gerne have forhåndstilmelding på e-mail: HLP@hortiadvise.dk. Så jeg er sikker på, at der er nok interesserede til at afholde kurset. Der skal være mindst 5 virksomheder før kurset kan oprettes.

Pris for deltagelse i kurset er 3400 kr. per person. Undervisere er: Hanne Lindhard Pedersen. Derudover er der en AMU-afgift på 252,- kr.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Nyt om kulturerne

Ukrudt

En god grund til at bekæmpe ukrudtet nu, er at sørge for bar jord inden blomstring. Sort eller bar jord bidrager til at forebygge eventuelle frostskafer under blomstring.

Fremspiret ukrudt behandles nu med Glyphosat som afskærmet sprøjtning eller mekanisk i økologisk produktion.

Frostmålerlarver

Frostmålerlarver er et skadedyr i mange kulturer. Derfor giver det mening at holde øje med frostmålerlarverne. Hvis der blev set angreb i 2020 som blomsterknopper, der var ædt og senere bladnav, kan en behandling være aktuelt omkring knopbrydning, hvor æggene klækker og larverne kommer frem. Der kan i buskfrugt i økologisk produktion behandles med [DiPel DF](#) eller [Turex WG/WP](#), som er en ædegift, så god dækning er og tidlig behandling vigtig, da virkningen er bedre og hurtigere mod de små larver. Midlerne har virkning ved temperaturer over 12-15°C og nedbrydes af UV lyset efter 3-7 dage, så behandlingen skal evt. gentages.

I konventionel buskfrugt, sur- og sødkirsebær og blommer kan der bruges Turex WG/WP både konventionelt og økologisk, samt [Lamdex/Karate 2,5 WG](#) konventionelt. Der er forbud mod Karate fra 1/7 2021.

Buskfrugt

Midler mod bladhvæpse i buskfrugt?

Biscaya: Godkendelsen udløb 30. april 2020 og der er anvendelses- og opbevaringsforbud fra 3. februar 2021.

Der arbejdes på en udvidelse af godkendelsen af Lamdex (Konventionelt) og SpruzitNeu (Økologisk), så de også kan bruges mod bladhvæpse i buskfrugt. Her er specielt stikkelsbærbladhvæpse en udfordring.

Ukrudt konventionelt

I nyplantninger **uden høst** i år kan ukrudt bekæmpes med jordmidler som Boxer (kun buskfrugt) eller DFF midler som afskærmet sprøjtning. DFF midlerne har en bredere virkning men kan give hvidfarvninger på blade. Alternativt kan der benyttes ½ dosering og ligeledes køres med ½ dosering MaisTer, som også har virkning på allerede fremspiret ukrudt.

Ukrudtsbekæmpelse i økologi

Ukrudtsbekæmpelsen skal startes lige så snart at det er muligt at køre i plantagen. Den mekaniske renholdelse vil også sørge for omsætning af eventuelle blade fra sidste år. Hvis der stadig findes blade fra sidste år på jorden i plantagen, vil de kunne være basis for den primære smitte fra sygdomme som skivesvamp. Derfor er det vigtigt at sørge for omsætning og reducere smitekilden, inden sæsonen starter.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Skivesvamp og meldug

Det er nu, tidligt forår at skivesvamp skal bekæmpes. Når først angreb er set, er det for sent. Der er registreret udslyngning af skivesvamp sporer, så hvis sorten har grøn spids, ved udsigt til regnvejr efter en varm periode, er der risiko for infektion og en behandling aktuel. Svovl/[Kumulus S](#) 3-4 kg/ha eller 5-7 kg/ha, hvis der også behandles for knopgalmider. Opfølgende behandling er aktuel efter 7-10 dage afhængig af vejret. Regn efter en varm tør periode er lig med infektionsrisiko. Svovl/Kumulus S vil også virke mod meldug. **Kumulus S er også godkendt i økologi.**

Knopgalmider

Det optimale tidspunkt for behandling er forud for en varm periode fra knopbrydning. Miderne begynder deres vandring ved temperaturer fra 16 grader. Der kan køres med svovl/[Kumulus S](#), 5-7 kg/ha (også i økologisk produktion) og ved tilsætning af 1 kg Dithane i konventionel produktion øges effekten. Svovl/Kumulus S har også effekt på skivesvamp ligesom [Dithane](#) (ikke godkendt til stikkelsbær). Svovl kan give svidninger på alle sorter, men især i Ben Connon og i buske, som kan være stresset f.eks. pga. frost. Udbringning skal ske på tørre blade og i overskyet vejr.

Ukrudtsbekæmpelse

Til ukrudtsbekæmpelse kan der nu bruges Glyphosat indtil begyndende blomstring.

Der kan behandles med Glyphosat på fremspirede ukrudt indtil begyndende blomstring og her kan bruges enten Roundup Bio, Glyfonova 450 Plus eller Glyfonova plus. **NB** Glyfonova 450 Plus og Glyfonova plus er afmeldt af firmaet og der er opbevarings- og anvendelsesforbud for Glyfonova 450 plus fra 1. juli 2021 og Glyfonova plus fra 17. juni 2020, så det sikre valg er Roundup bio ved indkøb. Husk at have godkendelse til mindre anvendelse liggende på lageret. For Roundup bio kan den hentes [her](#).

Blåbær

Vi har oprettet en facebookgruppe for blåbæravlere. Den er nordisk og er en gruppe, hvor vi kan udveksle information og nyheder til gavn for hinanden. Der vil også jævnligt komme korte indspil fra os konsulenter. Gruppen hedder [Blåbærproducenter i Norden](#). Arbejdet med gruppen er en del af et projekt betalt af FØL (Fonden for Økologisk Landbrug). Projektet hedder: **Kom godt i gang med økologiske blåbær og stikkelsbær** og løber 2020 til 2022.

Stenfrugt

Vanding

Inden længe vil de første træer blomstre og der skal sørges for tilstrækkelig vand under blomstring, så brug watermarks og vær klar til at vande i tilfælde af behov. Watermarks skal ligge på omkring 15.

Kirsebærbladplet i sur- og sødkirsebær

Der er efter regn i weekenden fundet de første sporer af kirsebærbladplet. For at der er infektionsrisiko skal bladene være synlige, der skal være spore tilstede og det skal være vådt og forholdsvis varmt. Det er

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

stadig for koldt til infektion nu. Infektionsrisikoen efter den første udslyngning afhænger af temperatur og vådt vejr. Behandling vil være aktuelt ved infektionsrisiko efter løvspring. Regn efter en varm tør periode er lig med infektionsrisiko. I plantager med kobbermangel, vil bladgødskning med kobber også have en sideeffekt på bladplet som på bakteriekræft. Behandling er aktuel efter løvspring og tidspunktet afhænger af udslyngningen og vejret.

Monilia og bakteriekræft i blomstringen

Fra begyndende blomstring kan det i fugtigt vejr være aktuelt at behandle mod Monilia og gråskimmel. Der kan bruges [Switch](#), [Teldor](#) (ikke blomster) eller [Signum](#) mod monilia og gråskimmel. Der findes ingen godkendte midler i økologi, men behandling af bakteriekræft med Serenade ASO 4-8 L/ha, kan have sideeffekt på monilia og gråskimmel.

Bakteriekræft smitter hovedsagelig i blomstringen. Serenade er det eneste middel godkendt mod bakteriesygdomme.

Bladgødskning

Når knopskællene løsner, men **før knopbrydning**, er det tid til at bladgødskes med **kobber**, hvilket skal gøres **før regnvejr**. Hvis der bruges kobberhydroxid (1-2 kg/ha) opnås den bedste sideeffekt mod bakteriekræft.

Begyndende blomstring: 3 kg Bittersalt + 3 kg urea + 1,5 kg bor

Under blomstring: 2-3 kg urea, 0,75 L Mantrac Pro

Bladgødskningen hjælper frugtsætning og er særlig aktuel, hvor der er behov for at hjælpe frugtsætningen på vej.

Sødkirsebær

Billederne (th) viser, hvor lave temperaturer sødkirsebær generelt kan tåle på de forskellige udviklingstrin i blomstringen, før der ses mindre frostskafer. Der kan dog være sorter, som er mere følsomme.

-3.5 0C

-2.5 0C

-2 0C

-1 0C

Blommer

Knopskællene er ved at løsne sig i mange sorter, og det er nu aktuelt at bladgødskes med kobber og inden begyndende blomstring behandle mod mider og haglskudssyge. På nuværende tidspunkt kan knopperne tåle en del kulde, og der er ikke i nærmeste fremtid udsigt til nattefrost. Men tanke på risikoen for frostskafer, giver det god mening at sikre nu, at jorden i rækken er bar og ved udsigt til nattefrost at gøre

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

jorden våd. Det er også nu inden blomstringen tid til at have strategien for bestøvning på plads, få hængt limplader og eventuelt alkoholfælder til overvågning af blommebladhvepse og borebiller særligt i nye plantager.

Beskæring og rodbeskæring

Beskæring på nuværende tidspunkt har den fordel, at det er til at se knopper og at vækstreaktionen ikke er så kraftig. For kraftige voksende sorter kan også suppleres med rodbeskæring. Den seneste frist for rodbeskæring er to uger før blomstring, men KUN hvis der er vandingsmuligheder. Der skal være tilstrækkeligt optag af vand ved blomstringen og frugtsætning - watermarks skal ligge på omkring 15.

Bladgødskning

Når knopskællene løsner, men **før knopbrydning**, er det tid til at bladgødske med **kobber**, hvilket skal gøres **før regnvejr**. Hvis der bruges kobberhydroxid (1-2 kg/ha) opnås den bedste sideeffekt mod bakteriekræft.

Synligt hvidt på knopper her i Avalon 26. marts i år. Sidste år ved denne tid var udviklingen lidt længere fremme, som kan ses nederst. Her er det knopperne i Avalon 31. marts i 2020

Blommepunggalmid/rustmider og haglskudssyge

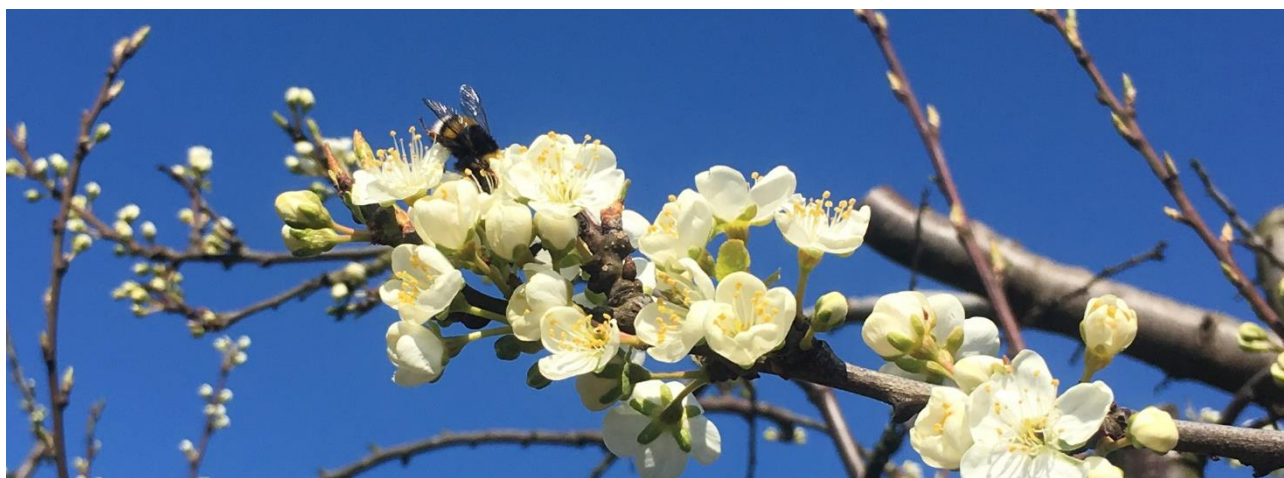
Behandling mod miderne skal ske kort før blomstring med maks. 8 kg svovl/Kumulus S. Svovl/Kumulus S vil også have effekt mod svampesygdommen haglskudssyge.

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

Bestøvning

Med blomstringen på vej er det aktuelt at have strategien for bestøvning på plads. Blommer og kirsebær er tidlig blomstrende og afhængige af insektbestøvning. Deres tidlige blomstring kan være et problem i år med ustabil vej og dårligt vejr under blomstringen. Derfor kan det være vigtigt med rigeligt med bier i plantagen. Der er ingen anbefalinger for antal bifamilier/ha i blommer, men anbefalingen for kirsebær er 3-10 bifamilier/ha i sød- og surkirsebær. Læs mere om bestøvning i Biavlerforeningen hæfte, som kan hentes [her](#).

Mørk jordhumle i blommer

Humlebier flyver ved lavere temperaturer og kan være et godt supplement til honningbier i koldere perioder. For blommer anbefales 2-3 multihives/ha som supplement til honningbier.

Blommebladhvepsen

Limpladerne til overvågning af blommebladhvepsen skal op i plantagen fra en uge før blomstring. Overvågningen kan bruges til at bestemme, om der er et behov for bekæmpelse. Behandlingstidspunktet er ved afblomstring. ■

Bark- eller borebiller

Det kan snart være tiden, hvor flyvning af borebiller starter og særligt i nyplantninger kan overvågning være en god ide. Barkbiller eller borebiller kan være et problem i svækkede eller nye træer og kun ved højt antal, kan det være et problem i sunde træer. Borebiller kan overvåges med alkoholfælder for at bestemme, hvornår de flyver, om der er mange og dermed om de kan udgøre en risiko. Flyvningen kan finde sted fra

Busk- og stenfrugtNYT

Nr. 3 // 29. marts 2021.

midt april til juni og ved temperaturer over 18-19°C. Der kan laves et bæger med alkohol og en limplade, som vil tiltrække og fange billerne

Borebiller på limplade midt april

Alkoholfælde til overvågning

Arrangementer

Sprøjteopdateringskursus

HortiAdvice afholder sprøjteopdateringskursus for frugt, bær og grønsager d. 14. april kl. 08.30 – 16.00 på Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV. De praktiske forhold omkring aflæggelse af møde tilrettelægges, så covid-situationen bliver imødekommet.

Konsulenter		
	Helle Mathiasen Mobil: 40144095 hmat@hortiadvise.dk	Hanne Lindhard Pedersen Mobil: 23826347 hlp@hortiadvise.dk

HortiAdvice tager forbehold for tastefejl og lign. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. HortiAdvice har copyright på billederne